

Театър

Деца се връщат от приказките

ПЕТЪР ФИЛЧЕВ

Понякога опитът на възрастните може да изпита неудобство, да се смути, когато трябва да говори за изкуство, от което вече децата са се възхитили. Докато малките зрители с безкористни сърца и светла доверчивост приемат спектакъла „Да се събудиш в Сиприлия“ от известната у нас кипърска поетеса Ели Неониду в Народния театър за младежта „Л. Живкова“, опитният театрал по навик ще анализира, ще съпоставя и после... При децата не съществува това „после“. Те оценяват в мига на изживяванията си „За“ или „против“, без уговорки, съмнения... Възприятията им за тази пиеса на Ели Неониду носят белезите на една изключителност — толкова често се намесват в събитията на сюжета. Реакциите им — това са възгласи. Залата за губва очертаната си. Има само сцена. Няма зрители, всички са участници в схватката между добрите и злите сили. Едно момченце скача от стола си, изтичва на пътеката и безстрашно попречва на Зеления

жабок-предател да побегне...

Все пак театралът, видял какво ли не в чертозите на Мелпомена, ще продължи да прави изводи: спектакълът е с познатия режисьорски почерк на з. а. Л. Тодорова, виждат се предпочитанията ѝ към синтетичната форма, точното ориентиране към особеностите на пиесата и психологията на художественото възприятие на децата; актьорите — з. а. Л. Алексиева, В. Среброва, П. Пейчев, В. Бъчваров, Н. Узунов, Д. Горанова, С. Каракашева, М. Зуркова... показват най-добрите страни на сценичното си майсторство; художничката Ек. Енева нахочиво и с въображение се справя с трудни постановъчни задачи при овладяване на сценичното пространство.

Толкова ли са несъвместими театралният опит и спонтанното детско изживяване? Не мисля. Тук опитът би могъл да прибави нещо ново към обемната си впечатлителност. Нужно е внимателно вглежда

не в пиесата на Неониду.

Злият дух затворен в планината, се е отскубнал от пазачите си — джуджета. Слязъл е в равнината. Отприщил е водите на Черната река. С нея разделя надве ша стливата страна Сиприлия, където хора и животни живеят в радост и съгласие... Но това са и действителните, драматичните събития за раздялото на Кипър. Все пак пред нас е една приказка. Ели Неониду познава природата ѝ отлично. Владае тайните ѝ.

Политически събития, вложени в приказка!

Нанстина сега трябва да оставим предразсъдъците си пред прага на детския театър. Например че едно ранно съзнание може да се подхранва само от най-общите представи за добро и зло. Тъкмо за това „Да се събудиш в Сиприлия“ изглежда като „особен случай“ всред заглавията на нашия детски театър през последните години. Пиесата е съчинена от поетеса, но и от разностранна личност — жур

налистка, преводачка, общественичка. Ели Неониду посяга към политическите факти от действителността на Кипър, но ги предава с поетичното си отношение към живота, с красотата на словото и дълбокото познаване на детската душа. Тя създава приказка за малките свободни граждани на планетата. За децата на Кипър — една надежда и пример на борба за свободен и щастлив живот. А децата от цял свят си приличат — еднаква е любовта им към справедливостта, към земята, в която са родени, отредени да бъдат нейни свободни граждани. И можем да си обясним реакциите на нашите деца — буйна солидарност на деца към деца, с вродена, неизтребима вяра в царството на Слънцето, единството и красотата. „Да се събудиш в Сиприлия“ е желан от децата спектакъл, защото им открива истината за света и укрепва вродените им стремения да бъдат честни, достойни личности, неустрашими пред силите на злото.